

Activitats per a la lectura de Romeu i Julieta de William Shakespeare

La intenció d'aquestes activitats és facilitar als alumnes i a les alumnes la lectura d'aquesta adaptació de *Romeu i Julieta*.

Per a això, al principi i al final s'inclouen unes fitxes amb preguntes de caràcter general sobre l'obra, l'època o l'autor.

La resta de les fitxes es componen d'activitats específiques (de comprensió, anàlisi i expressió), relacionades amb el contingut de cada un dels capítols en què s'organitza aquest llibre.

ABANS DE LA LECTURA: PREGUNTES GENERALS

Nom i cognoms:

Curs: Data:

Llig la introducció del llibre i, després, respon les preguntes.

- 1** Romeu i Julieta no necessiten presentació. Tots sabem qui són i alguna cosa de la seua història. Intenta explicar allò que en sàpies.

- 2** Coneixes altres amants famosos d'una història similar? Si és així, quin és el teu favorit? T'hauria agradat ser algun d'ells? Per què?

- 3** Has vist alguna pel·lícula sobre Romeu i Julieta? Què s'hi conta?

ABANS DE LA LECTURA: PREGUNTES GENERALS

Nom i cognoms:
Curs: Data:

4 *Romeu i Julieta* és una obra de teatre. Recordes quines són les característiques d'aquest gènere literari?

5 Tant de bo poguéreu representar l'obra al vostre centre. Si no fóra possible, us animem a llegir-la a classe de forma col·lectiva. Com creus que caldria realitzar aquesta activitat?

ACTE I. ESCENA I. ESCENA II

Nom i cognoms:

Curs: Data:

ESCENA I

- 1** S'inicia l'obra i ja apareixen les dues famílies —els Capulet i els Montesc— i els seus partidaris enfrontats. Quins són els motius que tenen per a aquest enfrontament? Com qualificaries el comportament dels personatges en aquesta primera escena?

- 2** Benvoli intenta esbrinar la causa de la tristesa de Romeu en una conversa plena de jocs de paraules o d'expressions sense acabar. Quin efecte produïxen? Posa'n exemples.

ACTE I. ESCENA I. ESCENA II

Nom i cognoms:
Curs: **Data:**

3 Romeu definix l'amor de forma molt idealitzada i al gust de l'època, és a dir, de forma platònica. Com et sembla aquesta definició? Si nosaltres hui haguérem de definir què és l'amor, creus que ho faríem així? Intenta-ho amb les teues millors paraules.

4 La definició de l'amor que ha donat Romeu està feta en llenguatge literari. Assenyalà-hi les figures estilístiques següents: metàfora, antítesi, hipèrbole.

ESCENA II

5 En la conversa que manté Capulet amb el comte Paris, mostra la mateixa actitud que en l'escena anterior amb Montesc?

ACTE I. ESCENA III

Nom i cognoms:
Curs: **Data:**

6 La submissió de la dona als seus pares i l'acceptació d'un matrimoni per conveniència s'ha tractat moltes vegades en la literatura. Creus que reflectia la realitat de l'època?

7 En aquest acte ja han aparegut diferents personatges que pertanyen a diferents grups socioculturals i que, per tant, utilitzen diversos nivells de la llengua. Assenyalà'ls. Fixa't en la manera de parlar de la dida i digues a quin nivell pertany i quines característiques presenta.

ACTE I. ESCENA III

Nom i cognoms:
Curs: **Data:**

8 Parlant de l'edat de Julieta, la dida es referix a «la festa» de l'1 d'agost. Era la festa de la collita en què es recollen els primers grans, i en la missa d'aquest dia s'oferia un pa cuit amb farina de dacsa. Actualment, tant britànics com nord-americans continuen celebrant la festa de la collita, encara que ja no a l'agost. Saps a quines festes ens referim? Busca ajuda en els teus llibres d'anglès. També pots consultar en una enciclopèdia o en Internet.

Nom i cognoms:
Curs: Data:

ESCENA IV

9 Romeu parla de la influència que tenen les estrelles en el destí de les persones. Què opines tu sobre això? Et sembla una actitud religiosa o pagana?

ESCENA V

10 Assistim a un ball a casa dels Capulet. Amb el que s'ha vist fins ara en l'obra, podem preguntar-nos a què es dediquen els rics, de què viuen, què els preocupa, per quines normes es guien. I els pobres?

11 Romeu i Julieta patixen en experimentar el que es pot anomenar un enamorament sobtat, o amor a primera vista. Per què consideren una tragèdia el que els ha ocorregut? Quina és l'actitud d'ambdós davant de l'amor?

ACTE II. ESCENA I. ESCENA II

Nom i cognoms:

Curs: Data:

ESCENA I

1 Mercuci crida Romeu. Com ho fa? Per què creu Benvoli que, si els sent, s'enfadarà?

2 La manera de parlar ens ajudarà a conèixer a poc a poc els personatges. Compara com es dirigix Romeu a Julieta i com li contesta ella. Com diries que són ambdós?

ESCENA II

3 Julieta proposa matrimoni a Romeu. Creus que era necessari o es precipita en fer-ho?

ACTE II. ESCENA III

Nom i cognoms:
Curs: Data:

4 Es fa de dia i fra Llorenç ix a recollir plantes, mentre reflexiona sobre el mal ús que es pot fer d'algunes, fins a convertirles en perjudicials, quan podrien ser beneficioses. Podríem considerar així l'ús de les drogues en els nostres dies? Raona la resposta i posa'n algun exemple.

5 Romeu justifica davant de fra Llorenç el seu amor per Julieta. En què el fonamenta? Li sembla lògic el canvi al frare?

6 Fra Llorenç accepta casar Romeu i Julieta. Per què ho fa?

Nom i cognoms:
Curs: Data:

ESCENA IV

7 La dida de Julieta és presentada com una «alcavota». Què significa aquesta paraula? De què s'ocupaven aquestes persones en aquell temps? Existix hui aquesta «ocupació»?

8 El personatge de la dida és molt interessant en l'obra. Amb tot el que en saps ja, descriu-la en un retrat breu, en el qual n'assenyales els trets físics i els psicològics.

ESCENA V

9 És freqüent en la literatura relacionar els personatges del senyor i del criat amb les dues actituds de realisme i idealisme. Com es reflectix aquesta oposició en aquesta escena?

ACTE II. ESCENA VI

Nom i cognoms:
Curs: Data:

10 Fra Llorenç recomana a Romeu moderació i té una premonició, és a dir, l'avis del que pot passar en el futur. Copia les paraules del frare i pensa en el que signifiquen.

11 Quan Julieta arriba a la cel·la de fra Llorenç, Romeu la rep amb unes paraules pròpies del llenguatge literari. Com ho diries tu en llenguatge comú? Una vegada que ho tingues escrit, observa i compara els dos textos. Resulten igual d'expressius?

12 Shakespeare torna de nou a exposar-nos les seues idees sobre el llenguatge. Què ens diu de la relació llenguatge-pensament per boca de Julieta? Intenta explicar-ho.

ACTE III. ESCENA I

Nom i cognoms:

Curs: Data:

- 1** La mort de Mercuci i de Tebald serà essencial per al desenvolupament posterior de l'obra. Et sembla lògic —segons el nostre punt de vista actual— com ocorren els fets? És la conseqüència de la seua forma de ser, a la qual ja hem al·ludit?

- 2** En aquesta escena es parla de pau i de justícia —ser just, fer justícia—; tanmateix, s'hi segueix la sentència d'«Ull per ull, dent per dent». Saps què significa? Expressa la teua opinió raonada i contrasta-la amb la dels teus companys.

Nom i cognoms:
Curs: Data:

ESCENA II

3 Quasi no sabem res de l'aspecte de Julieta: és alta o baixa?, de quin color té el cabell o els ulls? Tanmateix, sí que se'ns donen moltes dades perquè ens formem una idea del seu caràcter. Amb la informació que fins ara ha aparegut, descriu el personatge. Et sembla una xica moderna? Pots ampliar el seu retrat a mesura que avances en la lectura.

ESCENA III

4 Busca en un atles de geografia el mapa d'Itàlia i localitza-hi les ciutats de Verona i de Màntua.

Resposta lliure

Nom i cognoms:
Curs: Data:

ESCENA IV

5 Qui és Paris? Creus que planteja el matrimoni amb Julieta correctament? Per què?

ESCENA V

6 Les paraules d'amor entre Romeu i Julieta estan plenes de sentiment i de bellesa. El lloc també és idíl·lic —el jardí, els ocells—, i la naturalesa participa de la felicitat dels personatges amb els seus brillants colors o es torna grisa i trista amb les seues penes. La separació dels amants és un vell tòpic literari que, sens dubte, coneix Shakespeare. Comprovem com es porten ací els protagonistes: fins ara hem vist Romeu molt impulsiu i indecís, i Julieta, més segura i tranquil·la. Ocorre el mateix en aquesta escena?

ACTE III. ESCENA IV. ESCENA V

Nom i cognoms:
Curs: Data:

7 Tornem al llenguatge literari amb què està escrit el diàleg amorós entre Romeu i Julieta. Assenyala-hi cada una d'aquestes figures estilístiques, des de l'inici fins que entra la dida: metàfora, personificació, antítesi.

8 El llenguatge literari anterior contrasta amb la ironia que veiem en la conversa entre Julieta i sa mare sobre Romeu, on abunden els jocs de paraules. Tria'n algun exemple i explica'l.

9 Com et sembla que actuen els pares, tant en aquesta escena com en l'anterior? Compara-ho amb l'actitud que reflectien al principi de l'obra —acte I, escenes II i III—. Quines raons tenen perquè es produísca aquest canvi?

ACTE IV. ESCENA I. ESCENA II. ESCENA III

Nom i cognoms:

Curs: Data:

ESCENA I

1 Aquesta és l'única trobada de Julieta amb Paris. Com es comporta amb ell?

ESCENA II

2 Julieta diu que ha donat al comte Paris proves d'amor *fins on permeten els límits de la decència*. Què podia suposar això en aquella època?

ESCENA III

3 Sens dubte, Julieta és el personatge més ben dibuixat de Shakespeare, que la convertix en un vertader ésser humà. Quin altre tret del seu caràcter podem afegir ací als que ja hem assenyalat?

ACTE IV. ESCENA IV

Nom i cognoms:
Curs: Data:

4 Com podem veure, també en aquesta obra les grans festes sempre s'han acompanyat amb bons banquetes. Coneixes alguns dels plats típics del menjar britànic? Te'n donem alguns noms: *roast turkey*, *haggis*, *plum-cake*, *pumpkin pie*. Busca els ingredients i la recepta d'algun i escriu-la a continuació. Digues, també, a quina festivitat o celebració s'associa.

ACTE IV. ESCENA V

Nom i cognoms:
Curs: Data:

5 Capulet veu la seua filla morta i se'n lamenta amargament. Els «planys» o «plors» són molt abundants en la nostra literatura. Recordes alguna composició amb aquesta finalitat? Si et cal, consulta en alguna enciclopèdia o en Internet.

6 El llenguatge dels «planys» sol ser molt elevat; fins i tot la dida utilitza el mateix to en aquesta situació. Diu Capulet: «La mort s'ha posat sobre ella...» En el fragment complet hi ha una comparació. Indica quina diferència hi ha entre la comparació i la metàfora. Observa també l'ús d'adjectius en tots aquests diàlegs. Quin valor tenen en aquests casos: *dia lamentable, dia funest; estimada filla, mort cruel?*

ACTE IV. ESCENA V

Nom i cognoms:
Curs: Data:

7 Capulet es referix al castic del cel per una cosa que han fet malament. Què creus que ha sigut?

8 La intervenció de fra Llorenç és una vertadera lliçó de conformitat cristiana que s'oposa a la creença en el poder dels astres que tenen els personatges. Torna a llegir les seues paraules i expressa la teua opinió sobre la qüestió següent: Poden suavitzar les creences religioses la por que ens produïxen allò desconegut i el més enllà?

ACTE V. ESCENA I

Nom i cognoms:

Curs: Data:

- 1** El personatge de Romeu experimenta una evolució en el seu caràcter. Observa com rep la notícia de la mort de Julieta. Reacciona de la mateixa manera que els seus pares en l'escena anterior? Et sembla que el seu canvi és progressiu i versemblant?

- 2** En el teatre no són freqüents les descripcions dels llocs en què ocorre l'acció, que queden substituïdes pels decorats. Explica les característiques de la descripció que fa Romeu de la botiga de l'apotecari. Són les mateixes que té el diàleg, que, com saps, és característic del teatre?

ACTE V. ESCENA II

Nom i cognoms:
Curs: **Data:**

3 En l'acte I vam veure com vivien els senyors i els criats. Ara tenim ja bastants dades per a parlar d'un altre grup social, el clero, a partir dels personatges de fra Llorenç i fra Joan. Repassa tota la informació que se n'ha donat al llarg de la lectura i respon: quines eren les seues activitats fonamentals?

4 Amb la informació que hem rebut al llarg de la lectura, fes una breu exposició sobre algun aspecte de la vida a les ciutats al segle xv.

5 Per què no pot portar fra Joan la carta a Romeu? Hi ha hagut algun altre obstacle que s'haja interposat en la felicitat de Romeu i Julieta? Enumera'ls.

ACTE V. ESCENA III

Nom i cognoms:

Curs: Data:

6 Fra Llorenç diu a Julieta que ell farà tot el que siga necessari perquè ella vaja a un convent. Què afig açò al que ja sabem sobre la situació de la dona en l'època?

7 Fins i tot en la manera de morir demostra Julieta una enorme energia i fermesa de caràcter. Què tria per a llevar-se la vida? Et sembla propi d'una dona que era quasi una xiqueta? Raona la resposta.

ACTE V. ESCENA III

Nom i cognoms:
Curs: Data:

8 La figura del príncep —o la del rei— sempre apareix en les obres clàssiques com una persona sàvia, pacient i, sobretot, justa en exercir la seua autoritat. Així presenta Shakespeare el Príncep cada vegada que entra en escena. Per la història que coneixes, creus que açò és veritat? Es corresponen els reis literaris amb els reals?

9 Les dues famílies s’han trobat tres vegades en l’obra —en els actes I, III i, ara, en el V—. Indica com ha evolucionat la relació entre aquestes.

DESPRÉS DE LA LECTURA: MÉS PREGUNTES GENERALS

Nom i cognoms:

Curs: Data:

1 L'obra acaba un matí que pot ser el símbol d'un nou dia de pau per a la ciutat de Verona. Shakespeare dóna bastants dades dels dies, hores i, fins i tot, del mes de l'any en què viuen els personatges. Amb aquesta informació, ets capaç d'organitzar el temps en què transcorre l'obra? Et sembla el tractament del temps teatral versemblant?

DESPRÉS DE LA LECTURA: MÉS PREGUNTES GENERALS

Nom i cognoms:
Curs: Data:

2 Com moltes obres literàries, aquesta s'estructura o dividix en introducció, desenvolupament i desenllaç. Recorda que Shakespeare no va dividir l'obra en actes, però sí que en va organitzar el contingut. Demostra la teua capacitat de comprensió i anàlisi i assenyala la distribució del contingut en aquestes tres parts. Justifica la resposta.

DESPRÉS DE LA LECTURA: MÉS PREGUNTES GENERALS

Nom i cognoms:
Curs: Data:

3 Ara farem un exercici de dinamització de textos, consistent a inventar-nos un altre final. Què hauria passat, per exemple, si Romeu raptara Julieta i se l'emportara amb ell a Màntua? Llig a continuació la teua redacció i contrasta-la amb les d'altres companys. Amb el final que has proposat, hauria sigut *Romeu i Julieta* l'obra universal que és? Reflexiona abans de contestar.

DESPRÉS DE LA LECTURA: MÉS PREGUNTES GENERALS

Nom i cognoms:
Curs: Data:

4 Si tens possibilitat de veure alguna de les pel·lícules que s’han fet sobre *Romeu i Julieta*, compara els tres tipus de missatges: el literari escrit, el teatral representat o —en un altre cas— recitat o llegit i l’audiovisual cinematogràfic. Intenta assenyalar les semblances i diferències que s’hi donen, així com els avantatges i inconvenients de cada un. Quin preferixes? Per què?

DESPRÉS DE LA LECTURA: MÉS PREGUNTES GENERALS

Nom i cognoms:

Curs: Data:

5 Si hagueres de recomanar aquesta obra a un amic o amiga, ho faries? Per què? Què és el que més t’ha agradat? I el que menys? Raona la resposta.

Redacció d'activitats i solucions

Emilio Fontanilla Debesa

Edició

Marga Fernández Montijano

Equip tècnic

Gema Melero